

„Az éjjel hazafelé mentem,
éreztem, bársony nesz inog,
a szellőzködő, lágy melegben
tapsikolnak a jázminok.,, (József Attila)

2. mikrotérség

Témakör: Virág

(Dunaszeg, Dunaszentpál, Győrladamér, Győrzámoly, Győrújfalu)

Bicikliztél már a szigetközi kerékpárúton Mosonmagyaróvár felől Győr irányába? Akár vízen, akár szárazföldön érijük el az Alsó – Szigetközt, tájképében valami megváltozik. A Mosoni-Duna egyre jobban szétterül, folyása lelassul, bár a magas árvízvédelmi töltések emlékeztetnek, mégis ki az úr. A felszín is egyenletesebbé válik, az a kis terepesés - amit igazán nem is tapasztaltunk - végleg megszűnik. A folyót az ármentett oldalon holtágak, morotvák, vizes élőhelyek sorozata kíséri. Itt a holtágakban a meder aljára egyre több növényi maradvány rakódik, a nádas egyre nagyobb területet birtokol el a nyílt víztükörtől. Megjelennek a sekély vizeket kedvelő növények, a parton rekettyefűz bokrok, fehér fűzek díszelnek. Ebbe a szép élményeket adó mikrotérségbe érdemes kirándulni. Fedezzük fel Dunaszeg, Dunaszentpál, Győrladamér, Győrzámoly, Győrújfalu értékeit csónakkal, két keréken vagy gyalogosan.

„Fekszik a Holt Dunához közel e nagy folyó víznek szeglet forma fordulásánál, mely miatt **Dunaszegnek** nevezik”. Évszázadok után is a folyó és környezete határozza meg a település mindennapjait. Az itt élő és dolgozó emberek fáradozásai felvirágoztatták a kultúrát, a közösségi tereket, a vállalkozásokat egyaránt. A település úttörő munkát végzett a *Szigetköz Natúrpark* megalakításában.

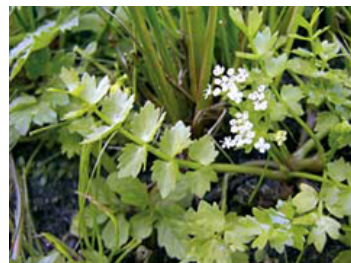
A rezedá nemcsak egy illatos kerti dísznövényt jelent a Szigetközben, hanem egybeforrt a *Rezeda Népzenei Együttessel* is. Citerával, tekerőlanttal, kobozzal, furulyával, dobbal kísért, szívből jövő zenét játszó fiatalok 30 éve állnak a népzene szolgálatában. Kozma László vezetésével működő dunaszegi csoport többek között szigetközi hagyományokat felelevenítő dalaikkal nemzetközi hírnévre tett szert. Rengeteg rezedás palánta éneklő már a dalcsokokat. Kozma Éva alapító tag „Gyöngyszemek” című daloskönyvükbe vetett írása, melyet saját neveltetéséről fogalmazott meg, jól jellemzi a közösség mélyben gyökerező erejét is: „A rezedapalánta szárba szökkent. A növény meghálálta a szeretetteljes gondoskodást, óvó ápolást. Ha közelebbről nézi az ember, látja, hogy töve megvastagodott. Egész bokorra fejlődött! Se szeri, se száma az elágazásoknak. A kis hajtások végén újabb virágocskák jelentek meg, több száz kis rezedavirág díszel mindenki gyönyörködtetésére.”

Feladat:

Mit jelenthet Kozma Éva által írt metafora. Beszélgetsetek róla!

Rezeda mellett egy másik nevezetes növény kapcsolódik Dunaszeghez. Itt nyílik az egyik legritkább növényfajunk a *kúszó zeller*. Győr megye flórakutatója, Polgár Sándor 1908-ban akadt rá a Morotva-tónál. Az indásan kúszó évelő az ernyős virágzatú kerti zellernek hazánkban élő apró természetű rokona. A visszahúzódó víz nyomában, a nedves helyeken díszlik. Rendkívül ritka faj, még a Dráva mentén van néhány lelőhelye. A „VÖRÖS KÖNYV” -ben potenciálisan veszélyeztetett száraz növényfajok között találjuk. A kúszó zeller eszmei értéke: 50000 Ft! Jegyezd meg a képet, és ha túrád során találkozol vele, vigyázz rá!

Az előbb említett Morotva-tó vagy más néven Dunaszegi-tó patkó alakja mutatja, hogy a Mosoni-Duna egy természetes úton lefűződő ága. A két vége már feltöltődött, a közepén tekintélyes nyílt víztükör található. A 42 hektáros állóvíz élővilágát bemutató *tanösvényen* végighaladva természet közelben ismerkedhetünk a környék flórájával és faunájával. Az információs táblák mellett madármegfigyelő torony segít felfedezni a vadregényes tájat. Hínártársulások nád és sástársulások között találkozhatunk különböző vízi madarakkal, ragadozókkal. A vízitök és tündérrózsa levelei között récefajok táplálkoznak. Ha csendben járjuk a tanösvényt, feltűnik a nagy kócsag, a vörös vércse, az egerészölyv mellett számtalan más madárfaj is. Az elmúlt évtizedben természetes ellenség híján jelentősen megerősödött az eurázsiai hód állománya, mely hatalmas károkat okoz már nemcsak ezen a területen, hanem a teljes Mosoni-Duna hosszában.

Ha van lehetőségetek, sétáljatok egyet a tanösvényen!

Feladat:

Teszteld a tudásod az elhangzottakról. Döntsd el igaz vagy hamis az állítás! I-igaz, H-hamis
A hamis állítást javítsd!

A rezeda virága fürtbe rendeződik. _____

A Rezeda Népzenei Együttes elsősorban táncban dolgozza fel Szigetköz értékeit. _____

A kúszó zeller felhasználható a levesekhez. _____

A Morotva-tó Dunaszigeten található. _____

A morotva az egy ásott mélyedés. _____

A Morotva-tó formája patkó alakú. _____

Dunaszeg elnevezése a község elhelyezkedéséből ered. _____

A kúszó zeller az ismert kerti zellerrel nem áll rokonságban. _____

Polgár Sándor akadt rá a ritka növényre Dunaszegnél. _____

Vízitők, tündérrózsa, nádas társulásokat találunk a Morotva-tóban. _____

Az eurázsiai hód szigetközi visszatelepítése előnyt hozott a térségnek. _____

Érdekesség

Szigetközi kisvasút

A szigetközi földbirtokosok (Khuen Héderváry Károly, Wenckheim Frigyes) magángazdaságaik számára vasútvonalat építettek ki. A földjeikről a terményt gazdasági kisvasúton szállították el a legközelebbi nagyvasúti állomásig. Az egykori uradalmi, úgynevezett keskeny nyomközű vasúton eleinte mezőgazdasági árut szállítottak. A második világháború után az újjáépítéshez szükséges ipari szállításokban kapott szerepet. Az 1954-es árvíz utáni újjáépítéséhez a kisvasút szintén nagy segítséget nyújtott az árvíz sújtotta falvaknak. Az 1968-as közlekedéspolitika miatt az árufuvarozás súlya áttevődött a közutakra, így a keskeny nyomtávú vasutat 1969-től megszüntették. Dunaszeg nyugati szélén, a kerékpárút mentén az egykori szigetközi gazdasági vasutaknak állítottak műszaki emlékhelyet.

A néphagyomány az igazi tavasz kezdetét Szent György napjától számította. Az állattenyésztéssel foglalkozó népek körében, az időjárástól és a legelők állapotától függően ez idő tájt hajtották ki a jószágokat a téli szálláshelyekről, ekkor történt a pásztorok, béresek felfogadása. Számos hiedelem és népszokás kapcsolódik az ünnephez: mágikus, rontáselhárító szerepet tulajdonítottak annak a vesszőnek, mellyel az állatokat a legelőkre hajtották, de gyakori volt, hogy a marhákat láncon, tojáson hajtották keresztül, és azt tartották, hogy a jószágok olyan erősek lesznek, mint a lánca és olyan gömbölyűek, mint a tojás. Dunaszeg település ezt a hagyományt megragadva szervezi meg 2015. óta minden évben a „Szigetközi Gulyahajtás” nagyrendezvényt.

Dunaszentpál a Szent Pál tiszteletére szentelt hajdani templomától vette a nevét. Az itt lakók vallásosságát bizonyítja a címerben való megjelenés is.

A zsáktelepülés határában a kavics hordalékkúpján megüledett réti-öntéstalaj jó feltételeket biztosított a szántóföldi növénytermesztés és állattenyésztés számára. A nem túl vastag termőrétegű, kavicságyon fekvő talaj kedvezett a káposztafélék, gyökérzöldségek és a gyümölcs termesztéséhez. A folyó áradásai kedvezően hatottak a rét- és legelőgazdálkodásra is. A Duna 1992-ben történő elterelése, és az ezzel járó vízhozamának lecsökkentése azonban megváltoztatta a vízgazdálkodási viszonyokat, ami más ökológiai körülményeket hozott. A gazdálkodók az ipari növények (búza, kukorica, káposztarepce) termesztéséhez fordultak.

Feladat

Sorold fel, milyen gyökérszöldségek, káposztafélék, gyümölcsök termesztését részesíthették előnyben a mikrotérségben?

Feladat: A képen Dunaszentpál címerét látod. Mit jelképeznek a szimbólumok a címerben? Párosítsd össze!

templom	az élet állandóságát jelképezik
kék mező	védőszentjének neve a község nevében is megjelenik
hullám	növénytermesztés
zöld mező	Duna szerteágazó vízi világa
búzakalász	a község lakóinak múltbéli és mai megélhetési lehetősége
nap és hold	halászat

Holt - Duna-ág maradványa szintén a **Györladamérnál** található mocsaras, nádas Ladaméri-tó. Keleti részéhez csatlakozik a 16 ha nagyságú *Somos-erdő*, melyben védett, egyedülálló növényritkaságokat találunk. Jellemzői fái a vénic szil, magas kőris, kocsányos tölgy. A cserjeszint tavasszal rendkívül színes. Már tél végén megjelennek a mogyoró barkái, majd később a húsos som aranysárga virágai. Szép a védett lágyszárúak, a dunai csillagvirág és a fákra felkúszó ligeti szőlő látványa. A gyepszintet a tölgyesek jellemző virágai díszítik. Ilyen a sokak által szeretett gyöngyvirág, a ritkább erdei gyöngyköles, és a széles levelű salamonpecsét. Májustól kezdve ezeken a helyeken már virágoznak legszebb növényeink, az orchideák. Szép az erdő ősszel is, amikor messzire virít a húsos som vöröse, a kökény kék termése és a piros csipkebogyó.

Feladat

Képzeletben sétáljatok be a Somos-erdőbe. Gondoljátok végig, milyen hangokat hallunk az erdőben? Milyen illatot érzünk? Milyen színeket látunk? Ha szétkotorjuk az avar, mit tapasztalunk? Miből van az avar? Beszélgetsetek párban a kérdésekről!

Játék

Az osztály tagjai sorban mondanak az erdőben előfordulható növény vagy állatnevet, úgy hogy mindenki elmondja az előzőeket is. Vagyis pl. az első azt mondja róka, a második ember már azt mondja róka, csillagvirág,... és így tovább. Így személyekhez köthető, hogy mit tett a sorhoz valaki. Az nyer, aki végig el tudja mondani a neveket. Aki elhibázza, kiesik.

Érdekesség

Györladaméri templom érdekessége az, hogy csak 1946-ban építették egy hajdani urasági magtárból, a tornyot pedig 1967-ben emelték, a templom belsejét 1997-ben alakították ki.

Győrzámoly területe természeti értékekben szintén nagyon gazdag. Itt terül el a Remencei Duna-ág, a Szil-ága és a Zámolyi tölös közel 100 ha-nyi területe. A *Zámolyi tölös* az Alsó-Szigetköz ma már ritka ártéri keményfa- (tölgy-, kőris- és szil-) ligeterdeje. Itt található az Alsó-Szigetköz legnagyobb nádasa, a *Lajma*.

Az ember és a fák között ősidők óta egymást segítő kapcsolat van. Régen a fákat bölcs és oltalmazó élőlényeknek tartották. A nagy melegben a fa árnyékot adott, a nagy szelet felfogta, az eső ellen védelmet nyújtott. A kivágott fát építő anyagnak, bútornak, használati tárgynak, tüzelőnek használják. A fa a legősibb jelkép, az élet szimbóluma. Gyakran ültetnek fát a családok gyermekük születésekor.

Nézzük meg, hogy az ártéri keményfa-ligeterdőkben található fák, milyen szimbolikus jelentést tartalmaznak és milyen hiedelmek köthetők hozzájuk!

Kőris

A közönséges kőris magas, tekintélyes fa, könnyedén felismerhető a világosszürke kérgéről. A kéreg a fiatal fáknál sima és egyenletes, az öregebbeknél durva és pikkelyes. Nagy levelei vannak, 4-8 páros, lándzsa alakú levélkékre osztva. A levélkéék fogazott szélűek.

Az életfát róla mintázzák. Az örök újjászületés képe. A múlt - jelen - jövő körforgást jelképezi. A folklórban hittek abban, hogy a tündérek tudnak társalogni a halandókkal ott, ahol 3 kőris együtt nő.

Védelemre használhatjuk, ahogy ez a legnagyobb fáknál megszokott. Régen az ajtófélfán lógott egy kőris ág, hogy elhárítsák az átkot és a fertőzéseket, vagy kőris levelek voltak szétszórva a négy égtájba a házban vagy a környezetében. A gyógyító varázspálcák a kőris fából, a gyógyító babák a kőris gyökereiből készülnek.

Tölgy

A tölgy általában nagyon lassan nő, de hihetetlen kort meg tud élni. Akár 50 méter magasra is megnő, ágai vaskosak, összevissza görbülők, szemölcsökkel borítottak. Levelei szórt állásúak, karéjosak. A tölgyfa egylaki növény, termése a makk.

A tölgyfa nagysága, ereje és keménysége révén a halhatatlanságot szimbolizálja, egyben hatalmi jelkép, a méltóságot jelképezi.

A tölgyet használták templomok és kastélyok építésére. Az Országgyűlési Könyvtár valamennyi faburkolata, ajtaja, ablaka, eredeti bútora anyagát a tartóssága, időtállósága miatt a tölgy adja. Az emberek ünnepezték, tölgyfa ágakat és leveleket gyűjtöttek, hogy díszítsék ruhájukat, kalapjukat, s gallyakkal tűzdelték tele házukat, hogy szimbolikusan szerencsét, jólétet és termékenységet hozzon. Kis darab tölgyfát vinni magaddal védelmet jelent. Egy hulló tölgyfa levelet elkapni jólétet és szerencsét hoz. A makk a szerelmi mágiában és a termékenységi rítusokban használatosak. A régi időkben a fiatal lányok két makkot tettek egy tál vízbe, hogy kiderítsék megtalálják-e az igaz szerelmet, ha együtt mozogtak "igen", ha külön "nem".

Szil

Egyes fajai cserjék, mások terebélyes fává cseperednek, akár 30 m magasra is megnőhet. Kérge fiatal korban sima és szürkésbarna, idősebb korban mély, hosszanti repedésekkel tarkított.

A büszkeség és hazaszeretet jelképe. Ezek a fák segítenek, hogy gyors és erős légy, de arra is emlékeztetnek, hogy maradj kiegyensúlyozott. Matuzsálemkorú (4-500 éves is lehet), roppant méretű egyedeit szent faként tisztelték, törvényeket hirdettek ki alattuk.

Hajdan a szilfa-hamuból égették a legjobb hamuzsirt. A szilek fája a tölgyhöz hasonlóan vízbe merülve is szilárd marad. A régi időkben keménységük, jó megmunkálhatóságuk miatt fájukból facsavart, facipőt, kocsikereket, vízimalom lapátkereket, cölöpöket és ágyútalpat, hajótestet készítettek. Rügyeiket, zsenge hajtásaikat alapanyagként a természetgyógyászat használja fel. Gyulladt torok gyógyítására alkalmazták, illetve bebizonyosodott, hogy a gyomor- és bélrendszeri problémákra is hatásos.

A szilfa égetése pedig védelmet ad az átkozódok és a rosszindulatúakkal szemben.

Feladat

Metakommunikációs eszközökkel (testtartás, kézmozdulat, arckifejezés) mutasd meg, te milyen fa lennél, majd rajzold ezt le!

Elsősorban káposztatermeléséről volt híres a 20. század első felében **Győrújfalú**. Itt épült fel hazánk első káposztatárolója dán és holland minták alapján. Öt vagon befogadására volt alkalmas, melynek az volt a rendeltetése, hogy télire megfelelő fagymentes helyen lehessen tartani a káposztát.

A káposztatermesztés hagyományait ébresztette fel a község, amikor először megrendezte a káposzta fesztivált. Azóta már több alkalommal készítettek káposzta különlegességeket.

Feladat

Milyen káposztából készült ételeket ismertek?

Savanyítsatok káposztát ti is befőttes üvegben!

Sok C- és B12-vitamin mellett ballasztanyagokat tartalmaz és probiotikus hatásának köszönhetően is jól tesz az emésztésnek, továbbá kalóriaszegény.

A káposztát nem kell megmosni, mert a rajta előforduló baktériumok elősegítik az erjedést. Óvatosan fejsétek le a külső leveleit, és a szebbeket tegyétek félre. A félbe, majd negyedekre vágott fejet a torzsa kimetszése után gyaluljátok le, vagy hosszú pengéjű késsel vágjátok vékony csíkokra. Mérjétek le a legyalult, illetve felaprított mennyiséget, adjatok hozzá kilogrammonként 1,5 dkg sót, és alaposan gyúrjátok össze, hogy a káposzta levet eressen.

Töltsétek meg az előzőleg gondosan elmosogatott, befőttesüveget a besózott, átgyúrt káposztával, és kézzel nyomkodjátok le úgy, hogy a lé ellepje, de felette maradjon egy kis hely. Ha szeretitek, tehettek rá 1 tk. köménymagot és 1 db babérlevelet. Ezután töltsétek ki a helyet az üvegben a félretett levelekkel.

A káposzta a légmentesen lezárt üvegben néhány napig az osztályban maradhat. De ezután vigyétek sötét, hűvös helyre. 2 hét múlva a tízóraitokat már ezzel egészíthetitek ki.

A mikrotérség talaja és klímája alkalmas a gyógy- és fűszernövények termesztésére is. Régebben használatos fűszernövények most reneszánszukat élik. Használják frissen, szárítva, morzsolva, fűszerkeverékekhez vagy sóhoz adva. A községben lévő hat hektáros *Sudár-birtokon* 17féle növényt termesztenek és dolgoznak fel. Találkozhatunk itt pl. kakukkfűvel, mentával, bazsalikommal, citromfűvel, tárkonnyal, rozmaringgal, levendulával és bodzavirággal is. Készítenek belőle szirupokat (kakukkfű, bodza) köhögés ellen, teakeveréket (kakukkfű, levendula, citromfű, fahéj) stressz oldásra, de népszerűek a fűszersó (kakukkfű, rozmaring, bazsalikom, borsikafű) keverékek is. Ezeket használhatjuk húsok pácolására, levesek ízesítésére.

A fenntartható gazdaságban magas minőségű, tiszta élelmiszer létrehozására törekednek, ezért nem használnak műtrágyát és vegyszereket, a földet saját istállótrágyával gazdagítják, és biológiailag lebomló növényi főzeteket alkalmaznak a kártevők ellen. A kézzel történő szedést követően a növények szárítása természetes úton, padláson történik. A morzsolást is kézzel végzik, saját maguk csomagolják, így a teljes technológiai folyamatot zárt rendszerben, a saját ellenőrzésük alatt tudják tartani.

Érdekesség

Sudár-birtok Kend a hajadra! teakeveréke - Te is összeállíthatod!

Ezt a teakeveréket nemcsak megihatjuk, csodás hajöblítőként is számolhatunk vele. Erősíti a hajhagymákat, csökkenti a korpásodást, zsírosodást és kényezteti a fejbőrt. A teához hasonlóan hajöblítőként is forrázva készítjük, majd amikor megfelelő hőmérsékletűre hűlt, a hajmosás befejező lépéseként leöblítjük vele a haját.

Összetétele: rozmaring, orvosi zsálya, mezei zsurló

Feladat:

A fűszernövényekből az ételekbe csak keveset kell tenni, mert akkor érvényesül igazán az aromájuk. Legtöbbjét a levesekbe csak a végén kell beletenni, hogy a főzéssel ne menjen el az illóolaj tartalmuk.

Te milyen alkotóelemeket kevernél össze hús illetve leves ízesítéséhez?

Húsételek fűszerezése

Levesek fűszerezése

Érdekesség

Tudtad-e, hogy a *Stellaria media*, hétköznapi nevén *tyúkhúr*, a népgyógyászatban koleszterinszint-csökkentő tulajdonságáért fogyasztották, frissen, szárítva és teaként egyaránt. Mostanság pedig salátákba vagy önállóan is, szendvicsbe és bármilyen, főzést nem igénylő ételbe javasolják magas vitamintartalma miatt. A tyúkoknak is a legkorábbi zöld növény tavasszal, ami adható. Szép lesz tőle a tojássárgája, a benne lévő sok vitamintól.

Feladat

Tervezz veteményes kertet!

Vegyél egy A/4-es lapot, rajzold meg, milyen zöldségeket, gyógy- és fűszernövényeket ültetnél bele.

Pár tipp hozzá:

- olyat ültess, amit szeretsz
- ne egzotikus növényben gondolkodj
- figyelj arra, hogy a növényeid majd meg fognak nőni
- megközelíthető legyen minden része
- ültethetsz virágot is, ami nemcsak szép, hanem hasznos is lehet. Pl. a levendula vagy a körömvirág elűzi a levéltetveket, a bársonyvirág (büdöske) távol tartja a drótférget, fonalférget, az élénk színű virágok vonzzák a beporzást segítő rovarokat
- ha nem szeretsz hajlogatni, magas ágyást is tervezhetsz

Feladat

Fűszer- és gyógynövények

Fejtsd meg a rejtvényt!

Keresési kódok:

H1, E1, A2, G5, A2, A2, C7, I9 _____

C5, A1, E5, E7, I4, F2, G1, H5, _____

E8, I3, C10, F10, E1, _____

D8, E1, F5, F7, E1, I1, A1, A2, D1, J10 _____

F10, G9, E7, H1, F9, C10, D7, _____

E6, I3, H10, I3, E2, G7, D10, E6, A5 _____

F3, F9, G7, C9, A5 _____

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
1	i	h	s	o	a	d	f	k	l	ő
2	k	r	z	h	n	m	a	r	v	c
3	á	ó	j	f	s	b	d	j	e	ö
4	á	t	z	z	l	s	g	n	o	ü
5	a	ó	c	r	t	z	u	ű	o	p
6	m	é	á	i	í	g	h	r	c	á
7	c	r	f	y	r	s	d	o	ő	l
8	q	w	ü	b	m	ú	e	r	s	z
9	á	t	z	g	b	o	á	í	ű	y
10	a	ó	n	u	g	t	l	v	d	m

Ezek közül melyek azok a növények, amelyekből szörpöt is lehet készíteni? Kóstoltad már valamelyiket?

Környezetbarát háztartás

Te is részt vehetsz egy természettudatos otthon kialakításában.

Készítsünk fürdőszót!

2 adag fürdő bombához számolva: 50 g szódabikarbóna, 25 g citromsav, 25 g kukoricakeményítő, 15 g shea vaj, természetes színezék és illóolaj. Egy tálba keverd össze a száraz, egy másikba a pedig a folyékony összetevőket. Ha ezzel megvagy, kis adagokban öntsd az olajos keveréket a száraz alapanyagokhoz. Gyors mozdulatokkal kezd el gyúrni. Gyúrd addig, amíg össze nem áll, mint egy jó hógolyó. Ha percek után sem éred el ezt az állapotot, tehetsz hozzá még egy kis olajat, de vizet ne, mert egyből elpezseg. Díszítheted virágszirmokkal is.

Varrj egyedi bevásárló táskát hulladék anyagokból!

Natúr vászontáskát végy alapul. Egy kinőtt szoknya, póló, vagy egy megunt farmer pedig lehet a díszítő anyag. Nem kell hozzá más, csak egy kis fantázia. A mintás anyagból vágatsz ki virágot, házikót, stb. majd pár öltéssel varrd rá.

Tartósítsuk a megtermelt fűszernövényeket!

Szárítás: Száraz, meleg, sötét, szellős, állatoktól mentes helyen végezzük. Felakasztva vagy vékony rétegben szárító keretre kiterítve ideális. Vigyázz, ne tartson sokáig a szárítás, mert elveszíti hatóanyag tartalmát. A levelet általában leszedjük a szárról, mert a szárnak kisebb a hatóanyag tartalma.

Fagyasztás: Kis adagokban rakjuk el. Nejlonzacskóban könnyen átveszi a hűtő illatát, érdemes duplán csomagolni.

Sóban szárítás: Petrezselymet, zellert, erős paprikát sóval is tartósíthatjuk. 1 rész só - 5 rész apróra vágott növényvel számolhatunk. Étél fűszerezésekor vegyük figyelembe só tartalmát. Kis kendővel lefedve a kupakot, ajándék is készülhet belőle.

Hogyan használhatjuk fel még a gyógynövényeket a lakásban?

Illatpárna készítése

Levendula, citromfű, kakukkfű, menta leveleit szárítva kis zsákokba téve jó illat lesz a lakásban. A levendula zsákok a szekrényben a molyok ellen lesznek hatásosak.

Ünnepi koszorú, kopogtató

A koszorúalap legegyszerűbben házilag szalmából, vagy szőlővenyigéből készíthető el. Kiegészíthető vadvirággal pl. gilisztaűző varádcis, mácsonyafélék.

A levendulából önmagában is lehet koszorút fenni, amely megszáradás után is díszlik és illatozik.

Tojásfestés

A vöröshagyma héja (száraz vörös buroklevél) húsvétkor a tojás festésére alkalmas. A héjat megfőzve a forró lében a tojások szép barnásvörös színt kapnak. Mintát is készíthetünk a tojásra, ha főzés előtt apró leveleket, virágokat helyezünk rá, és azokat egy rossz nejlonharisnya ráhúzásával rögzítjük.

Gyógyászati felhasználás

Körömvirág kenőcs készítés

20 dkg kókuszszírt alacsony hőmérsékleten megolvasztunk, beleszórunk egy marék körömvirágot, jól elkeverjük és hagyjuk lehűlni. 24 óra eltelte után újra megolvasztjuk és leszűrjük a kész kenőcsöt. A szirmokban maradt zsírt krumplinyomóval kinyomjuk és a kenőcshöz adjuk. A kész kenőcs halvány narancssárga színű. Tégelybe, csavaros üvegbe töltve hűtőszekrényben több hónapig tárolható.

Kártevők ellen

Nem is boszorkányság! Egyre többször figyelhetjük meg, hogy a háztáji kertekben nem használnak permetszert a kártevők ellen. Mindenféle praktikával próbálják távol tartani a nem várt látogatókat. Ilyen a csalánlevélből vagy a tölgyfalevélből nyert kivonat. Próbáld te is elkészíteni.

Tölgyfalevél kivonat

1 liter vízbe tegyél 10 dkg levelet. Hagyd állni pár napig. A tömény oldat jó a hangyák ellen a lakásban. 1:5 hígításban használva a rovarkártevők ellen hatásos.

Komposztálás

Komposztálható anyagok:

- Konyhai hulladékok:

gyümölcs, zöldség, krumpli, tojáshéj, kávézacc, tea-filter tartalma, elhervadt, elszáradt, cserepes növények (cserép nélkül), vágott virág stb.

- Kerti hulladékok:

elnyílt virágok, lehullott gyümölcs- és zöldség, ágak, gallyak, lombok, fűnyesedék, kerti gaz.

- Egyéb hulladék:

kezeletlen fa, papír (nem színes), karton

